

فی ۱۶ رمضان سنه ۳۲۶ و فی ۲۹ ایول سنه ۳۲۴

جهت علمیه اسلامیه ناسر افکار بدر .

مدیر مسئول
محمد فطین افندی

سر محرر
مصطفی صبری

صاحب امتیاز
شهری احمد افندی

مندرجات

محمد عارف
مصطفی صبری

۵ بچن رمضان شریفده [شعر]
۶ مداه حقیقت
۷ ایران ، فاس ، چین مسلمانی
۸ زبده سیاست

جهت علمیه
مصطفی صبری
تمش کوچك جدی

۱ برده مبارکه زیارتی
۲ اهالیزه
۳ حضور درسری
۴ وعظ

نسخه سی ۵۰ پاره در

آبونه اجرئی

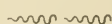
بر سنه لکی ۹۵ الی ایانی ۵۰ غروشدر

دج ایلمیان اوراق اعاده اولماز .

قارئلر مره :

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایداش بولندی نظر اعتباره آنه رق رعایت نکرده بولنا می
رجا اولنور .

برقاج حال وکو فوجی قیلمند صاندانی — مشروطیت
ملهنه عایش مشارانہ — سری ویرک وزہ — اوراہ
بویہ — وق آیت یلرہ — نکصرہ — جالمرغزہ — کارعلامزی
فصلامزی تھدمہ — ملہ حرأت المیدارہ

شایان اقتضا. و موجب منویشمزد که بوی انسانسانی
آرت در عقب اکلا به ق. حق الله باطلی تفریق ای دیورسکزه
فقط بوکروه رذیه. تشبهرنی ده. مغلانه برطرزده
اجرا ایملری محتمل بولندیندن داعیا مستیظ بولنمکزی
واغل اولنمکزی تکرار آتوسه ایلرز.

بوکروه مفسدین، بونانکوره منافقوں ایچہ بیلملیدر لکره
علما، ظالم و استبدادی دفعہ، حق و حقیقہ منافعہ دنیا
مجبوردر، صاحب شریعت افندمن بویولده افسای حیات
ایدلرلی، العالی رتہ شہادتہ بشیر سورسور .

القدس وظيفه دينيه ، الكعالی وظيفه انسانيه اولان
 (دفع ظلم ، مدافعه حق) دن هرکس چکلسه علما بر
 الله اراي حقيقت ، دبرک الله سيف شريعت اولارق
 کوجی يتديکی قدر اوغراشه جقدر والسلام على من
 تسلم الهدى .

حجیت علیہ

حضور هما و ندر ساری

رمضان شریف لہر دے سلاطین عثمانیہ حضورندہ ثلاث
ایہ لکھدے بولان تفسیر شریف درس نیک ابتدای وضع
و تأسیس، بیک یوز یمش ایک سنہ سنہ مصادف اولی
اوزرہ جہنمکان سلطان مصطفی خان ثالث صہرندہ واقعہ درہ
و درس لہر دیضاوی تفسیر نیک اساس اتخذ ایڈیلہ
کلکدہ اولدینی یقین زمانلہ قدر دے درس لک یک عقب
تدقیقات مناظر ایہ و بنا علیہ یک آخیر بر مشیت
و حرکتہ دوام ایشم اولدینی نایخاردن اکلاشیایورہ
جودت نایخندہ بیک ایکوز سکز سنہ سنہ اوقوان بر
حضور درسی، مقررہ، مخاطب لہر، احاث جاریہ سہ

بر حق قدرت که بر ایدرملر نیز یادگار ماضیدر . اکر
تغیرلاب حاضر بر راس و طر - هر رو - بیلد
یرم بغرورلر - یاغ - جق - وح - کوزلرمز - نایاشلر
دوکرکه فاتحه حواریله جق المذللله اواردهشی
مخاطارلر بر طرف ایدلر . حکومت حاضر بر براق
بیلدرمک مملکت زده آچدنی رخنه لر قیتمله مشغل .

ای اعلیٰ ایلرله ایچمزده انقلاب حاضر مردن
مخون اولیانار وار . بزه حیات تازه بخش ایدن شو
سربستمی ، شو حریتمی مو ایتک و غرر ماضیه
تیملر عله آندیمز امتدادی احیا ابله تکرار اوزرمز
مسلط ایتک ایچون — بحرکت مذبحانه اوله رق —
تشبانه بولنر اکسیک دکال . هله انظار حکومت و
ملت ، مملکت مزده متحد ایدن شو فلاکت خارجیه ابله
مغول اولدینی برصربیه مقصد ملت کار ایلر نیک اجرا
سنه مساعد کورن الحظرل بر ایکی تجریده ده بولندیلر .

بيليمررلر كه اوكلرنده خليفه لري ، اولدينجي خالده ملت
بو حرق كوكلك كبي كيمشدر . دوشونده مورلر كه
حالي ماضي يه اعاده نه قدر محك ايسه مارك اتقباده طور
غري تمالي او قدر غير كنددر . منفعلتاريني ملك فلاكتنده
مضر تاريني ملكيك سعادتنده كورن بو خاشلاري بوناقلاري
بو ديسرلري ملت عفو ايتدي . باشلاريني سيف انتقام اليه
پارچالاق تونلنده بولندي . فقط بونار نان كورلر كه
باشلاديلار . (اتق شرمن احسنت اليه) سري تظاهر
ايتدي .

ای زمرهٔ موحدین ! بوا بچار ، بومانقلر کیزی
کیزی اورناله قننه براقق تشباندنن کیرو طور مورورلر .
بیك درو صورتی توسل ایدرک اجرای دانسته میجر .
اولیورلر . لعبكاه معنلرینه دینی ، پرده ایتمک ایستدرک
کاه اسلامیک حور اولدینی ومیروطیک خلاف شریعت
بولدینی تشروا شاعده ودها نیجه نیجه هینازله فکر اسلامیتی
تهیج ایتمک ایستدیلر وکاه برایکی ، فسد و عقلسرتشوبقاییه

سندہ کوربان مرقارک موداسنه مرافق برجهت اولمق اعتبارله دها زیاده اهمیت و قتیبهی حائز کورینور دینیلورکه . —

یونس علیه السلام دکنزک ایچنده و بانک قارنده بولندی مندرجه حیاتی نامل محافظه ایدہ بیلدی ؟ بوکا فنا امکان واریدر ؟

بوکی سؤالر ، اک زیاده فنون ایلہ تربیه ایدیلن و علوم اسلامیہ بیکانه قالان دماغلرده بر بولور . لکن بوکی وقایع منصوصه نیک صحتی ایچون لازم اولان امکان فنی دکل ، امکان عقلیدر . چونکه بولنره لسان شریتده خارقه نامی وریلر . اما خارق العقل دکل ، خارق الماده ، هم ده بزم ، مبالغه موقبلرنده قولاندینمز خارق الماده لک فوقنده برخارق العاده ! ایسترسک بوکا ، بز خارق الفننده دیه بایلر ، فقط ینده خارق العقل دکل .

فنا جائز اولایان عقلانامل ممکن اولور ؟ دیه لک حدود فیه خارچنده قالان برشیک امکان عیاسی ده همان انکار ایدیورمه ملیدر . چونکه امکان عقلی دائره سی ، امکان فنی دائره سندن اوسهر . فن ، بزم مشبودن اولان وقایع و کمونات ارسنده کی روابط و مناسباتن ، هنوز اسکلاشیلان اقسامنک عیسی دیکدر . عقل ایسه بو محیط ایچنده باغلانوب قالماق ، و هلم امکانک طعامت غیرمشو . فسنده دخی تحریات اجرا . انک میل واستمدادند بولان بر بخشایش خلقتدر . تعبیر آخرله فن دیدیکنر ، بزم کندی فنمزددر . برده قادر متعالک فن قدرتی واردکره بزمکنده بروجهله قیاس ایدیلنمز . مثلاً بزم ملکنده بولان دوقئورلرک ، ریاضیلرک ، کیمیاکارلرکده مادوننده اوابق اوزره دها مبتدی ، دها عادی صنعتکارلرمزدن ، بالفرض قویوچیلرمزدن ، ساعیجیلرمزدن برینک ، تاسر تانفراف کبی ، رادیوم کبی ، غراموفون کبی ، اک صوک کشف اولتان میقروب کبی اوروپانک ، امریقانک ترقیات فیه و صنایعه جه کوستردیکی آثاراخیره مکمله نیک فوقنده برشی اختراع

شایان قید کورلشدکره اودرسک موضوعی : (امکنیم شهاده اذحضریه مقرب الموت) ایت جلایله سی اولدینمه نظرأ اوتوز اتی سنده قرآن کرئدن برنجی جزئک انجیق نهایتلرنه طوغری کلینه بیلیمش دیکدر .

فقط صوک زمانلرده تدریسایه بیوجک مقیاسده بر سرعت ویرلشددر . اون سبکز سنه مقدم ارتحال ایدن خواجه انصوح افندی مرحومک (لقد کفرالذین قالوا ان الله ثالث ثلاثة) آیت کریمه سنک تفسیر اولندی فی بر درسنده مخاطب اولورق بولندی مرویدرکه بوکانظرأ مبادی قرآن کرئدن برجزه اوقونه بیلدیکي مدته همان مهادل اولان صوک برزمان ظرفنده بش جزه اوقوعش اولدینی اسکلاشیلر .

یوسنه حضور همایون درسلی سوره یونس علیه السلامک ختایله تیجه لک جکدر .

حضرت یونسک قرآن کریمک مواقع مختلفه سنده مذکور اولدینی وجهله بر سرگذشت معروفی واردکره بزم رساله مزاک اس الاسباس ملکندن ، حضور درسلی نیک بر تاریخنجه سی بازقی اوسرگذشتک اوقومه مشهوره نیک ندقیقه بر مقدمه عائدده اولمق اوزره بکنده بایلر .
وقعه نیک ایکی درواجعت ندقیق وارد

برنجیسی ، حضرت یونسک باعث ابتلاسی اولان حالت نقطه نظرندن انبیای عظام حضرت امصیت اسنادی جائز اولماق قاعده سیله صورت اشتلافه یعنی عصمت انبیا یحشده شادرکه ندقیقک اصل بوجهتی شایان اهمیت او . لدینی حالده زمانمزدده ، قواعد علوم اسلامیہ ایلها مآوفینک مع التأسف غایت محدود بر دائره داخلنده قالمش اولسی نسیبده محدوددر .

ایکنجیسی ، یونس علیه السلامک روایات مختلفه کوره بر کون ویا اوج کون ویا یدی کون یاخودده فرق کون دکنر ایچرینسنده و باقی قارنده یاشایه بیامسی جهتیدر که ایشمه بوجهت ، مسائل دینیه نیک حل وایضاحی خصو .

بده چکنی ادعا ایلسه بزى اینا بره مدینى حالده بوبله بر
ادعا ، اورویا ویا خود امریقا دهان ارباب فنونندن بریسی
طرفندن واقع اولسه بوکا اینانیز دکنی ؟ حال بوکه او
داهى ، اومتفنن بزم شو ، اكه عادى صنعتکارمزدن فضله
خجست استطاعتی اوابق اوزرنه کبی اثار وجوده کثیرم شدو ؟
یک چوق دبه چککوز . نه قدر چوق ؟ اسیا قطعه - منی
طولدر بری ؟ بوق اوقدر مکل ! یا اوله درده ، اسیانی ،
افریقایی ، اسریقایی ، اوروپایی ، بونلرک ایچنده کی متفانلرک
بالذات کندیلرینی ، طاعلری ، دکز لری ، میقروباردن
فولر ، وارینجه حیواناتی ، نباتاتی ، معادنی ، هواپی ، بواطی
کره رستمز ، یانده اكه کوچوکلرندن بریسی قالان بیلار لرله
اجرای وآرملرنده ، وجود اولان آهنگ بدیع انتظامی ،
ماده بی ، قوتی ، ارواحی ، اشباحی خلق وایجاد بیوران
واجب تعالی حضرتلرنیک — بزم سوبه فیه مزک فوقنده
کوردریمز — بعض افعال و آثارینه نیچون اینانه میورز ؟
بر شاعر مزک :

بر ذره دیکسه شو سحواته کوره ارض
بالنسبه دیک کنیدی بوق ایتیم فرض

دیدیکی کبی شسو یوقنمزله ، شو هیچلکمزله برابر
قدرت فاطره بی کنیدی بازوی اقتدارمزله اولیچره رک
نمکنندر ویا دکادر کبی حکملر وبرمک ایسته ، نه قدر
یولسز اوله چکنی دوشوغلنز . حال بوکه ایسته بزم قدرت
عجز غمازک دکل ، تصویرمزل بیله ایرشمدیکی بر رتبه
بلندیده بولان او قدرت فاطره حضرت یونسی انتقام ایدن
باغه :

(جهات بطنك له سجنوا و ما جمات له غذا) - میورم شدو ،
وبوبله بیورمش اولمقه مسئله حل اولنش ، بیتم شدو .

بزده بر عادت وار : براز فوق العاده کوردریمز بر
وقه ، بر حادثه حقنده اوفاجق بر سببله ، محضاً بزم
عدم مضافه مزدن ناشی . قانون طبیعت خارجنده !
دیو بریورز . حال بوکه بوقانون طبیعت قاج کره تخلف

ایتمشدو . ارباب فنون عندنده کاتک اجزاء اصلیه سی ظن
اولان ذرات اثیری ، حرکات منظمه طبیعی لرینی نیچون
شایر شده اجرام مشهوده حصوله کماکه باشلاش .
ویا خود دهایی اولان بعض نظریانه کوره ذرات ثریه یده
تقدم ایدن مواد غازی ، غیر متناهی بر مدنده طورمش
طورمشده وقت مینده نیچون تحولانه اوغراش . اکر
تحوله قابلیت کسب ایدمک بر حال کاله انجق او زمان
واصل اولمش دنیلرسه او زمان مینک بالفرض بیک سنه
اولندن یوقاری سده ناستاهلیک طوغری کتیدی جهته
بر مدت غیر متناهیده کاله کلن برشی دیگر برمدت غیر
متناهیده کاله کلاک ، امیر آخرله ، کاله کلدینی زمان ،
تحول ایدمک اولدینی فرض ایتدیگمز برشی ایچون
مدت غیر متناهی کفایت ایدمک ، ویا خود برمدت غیر
متناهی ک دیگر مدت غیر متناهی دن اوزون ویا قصه
اولسقی قبول اتمک عبوریتله اولاقصه سنک ، صوکرده
اوندن بر مقدار عود ایل اوزون اولانک ، والحاصل
هرایک سنک ده غیرمتناهی دیرکن متناهی چقدینی کوره رک
مواد غازی نکه ده ماضیسی طرفندن مبدئی بولدیننه حکم
ایتمک وبو صورتله قدم عالم اوزرینه مؤسس اولان قوانین
طبیعه اساسندن آلت اوست اولق لازم کلیر .

بز ، بونجه دلائل قدرته قارشى کورنک اسارتنه
محکوم اوله رق ممکناتی ، مشهودات جزئیة قاصراند منزه
حصر ایله ماعداسنی انکار واستعداد اتمک علتنه بیلم
نهدن بوقدر مبتلاز ؟ حیوانات بحریه ک دکزده یاشادینی ،
جینیک رحم مادرده محافظه حیات ایتدیکنی ، طوت
پیراغندن اطلاس سیاه کوه وردن الماس ، ناجیز برنطفه
پاردهن انسان ، خلاصه کوچوچمک ذره لردن بیوک بر
جهان حصوله کلدیکنی کورمه سک بولارده اینانیز میدق ؟
اوزاقلردن مثل کتیرمکه نه حاجت ؟

دونکی بله ! لای استبدادک ، بوکونکی صیباح
انشر اح حریته بوبله جه چقبور بره چکنی هانکیمز رؤیا !

— وعظ —

قال الله تعالى قل انما اھضکم

بواحدة ان تقوموا لله ...

(وعظ) دینلجہ بز لاھوتی برزمنہ تبلیغات خا.
طرلارز . بو کلمہ طبعہ دن اکلا دیفہ ز . اکلاقی ایستدیکمز
معانی او قدر علوی ، اوقدر واسعدر کہ بتون جہان
فیض مز آنک بارار تجلیدی دیکدر .

(وعظ) بروح ساریدر کہ اربوشہش قانلرلہ
عادتا بر جسم جامد حالی آلان وجودلر آنک فیض
سراییلہ بعث بدملوت کبی حیات بواورنصل . بر حیات ؟
ابدی : ملک الملوت دست استیصالی بیلہ آندن قاصر .
قیامت قویار . عالم کون وفساد بتون فناہد کیدر . بز
اوحیات ابدیک ازوق کونا کونیلہ منتقم اولورز .

هرزمان (وعظ) نام قدسیخی ایشتمش اولہ ق
طاش یورکلریمزدہ ، سونوک فکیرلریمزدہ برحس عالی
اویانر ؛ یو کسلیرز . برعالم علوی یہ کیردز . بورادہ
الک تلقی ایدہ جکمز راحمہ انفات (فاعتبرو یا ولی الا بصار)
خطاب عنی اولور . بو خطاب بہترین ؛ ای انسان
اولانلر . ای فکر واذعان صاحبی بولانلر ، اویانکیز .

عقلکیزی باشکیزہ طوبایانکیز . عبرت آلیکیز دیہ برصدای
جذبہ دار ایلہ بزی چاغیرر . همان اجابت ایدرز . چشم
انتہامزی آچارز باقارز کہ برصنہ قدسیدہ ، برسدردہ
منتہامیز . جنۃ الخلدی ، مقام محمودی طواف ایتمک باشلا
رز . شوق جل کبری ایلہ فیضا فیض ابتہال اولورز .
صور کوآ کونیلہ ، علائقہ مختلفہ سیلہ چشم تفاقمزہ
باطوب طوران خس و خاشاک ، تفرقہ لری ، پریشانلقری ،
کثرتلری بورادہ برنقطہ حقیقہ طوبالامش بواورز . کورورز
کہ بتون موجودتمز (لا الہ الا اللہ) سریلہ توحید ایدلش
نظام حیاتی ، نعمت سہادت می خواہم کہ بولسان جہالت
فاحشہ ، اغراض فاسدہ ، آمال رذیلہ ، سنگلر ، بناکلر

سندہ کورسہ اینانیردی ؟ بتون بو یاہما از شہلری یاپان
کیمدر ؟ دکزدہ میلارلر جہ حیوانانی یاشانان قادر قیوم
بر تک انسانیدہ ، موقت بر زمان ییجون یاشانہ مازی ؟
اما وقتیلہ حیوانات ، دکورہی دکزدہ ، انسانیری دہ قارہدہ
یاشانق اوزرہ تعین ونخصیص بیوررش ایش کہ شمدی
بونلرہ قوانین طبیعہ دینلور . لکن نہ ضرری وار ؟
مادام کہ قوانین طبیعہ تک واضی دہ کندیسیدر . اوقا و نلرک
بعضیسی ، ایستہ دیکی زمان دیکشیدیرہ بیلر ؛ وعادتا
حیوانات برہدن برنک ، امرقادر مطلقہ دکزدہ یاشانک ،
ارضرو مدہ بولنان بر آدمک جز اثر بحر سفیدہ تحویل ماوریت
ایتمندن فرقی یوقدر .

دھا طوغریسی ، دھا کسیدر مہسی مادام کہ بزبوکی
مسائل متفرعہ ایلہ قاریدیرہ برق ، آریجہ برسدیلہ ،
برمدع ذوالالاک وجود نہ قانعز . وبوقناعمز بمضلمز جہ
یوقاریدہ بر نبدہ سنہ اشارت ابدیکمز ادلہ مستقلہ
عقلیہ تک سوق و اجباری [۱] بمضلمز جہدہ محض اوفیق
باری ایلہ حصولہ کاشدر . او حالہ فوق البشر بر قدرت
بالہ صمدانیہ تک وجودی تصدیق ایتدکدن صوکرہ
بواساک تفرعاندن معدود اولان بعض مسئلہ ینہ
ابلیکلیر کبی یابق ، بالذک صودہ ؛ یاخورد جنینک رحم
مادرد ، یاشانہ کبی لارلہ چو جو قنہ سنہ کوو تلمق احتیاجی
اظہاردن وازکیزہ مک ، اولجہ قبول ایدلش اولان اساس
نامنہ ، شایان تعیب برذہول ، بر حرکت رجیمہ تشکیل
ایتمزی ؟

مصطفی صبری

[۱] اجبار عادی مقصوددر ، اجبار کلای مکمل !